

	แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยที่ 2
	รหัสวิชา 2000 1501 ชื่อวิชา หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม	สอนครั้งที่ 1-4
	ชื่อหน่วย วัฒนธรรมและประเพณีไทย	
ชื่อเรื่อง วัฒนธรรมและประเพณีไทย		จำนวนคาบรวม 4 คาบ

1. สาระสำคัญ

วัฒนธรรม หมายถึง รูปแบบของกิจกรรมมนุษย์ที่มีความสำคัญเด่นชัด ในวิถีการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นพฤติกรรมและสิ่งที่กลุ่มคนสร้างขึ้นด้วยการเรียนรู้จากกันและกัน และร่วมใช้ชีวิตอยู่ในหมวดหมู่ของตน ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมและยุคสมัย

ประเพณีไทย หมายถึง ความประพฤติที่หมู่ชนหมู่หนึ่งถือเป็นธรรมเนียมหรือแบบแผนสืบต่อกันมาจนเป็นพิมพ์แบบเดียวกัน

2. สมรรถนะประจำหน่วยการเรียนรู้

แสดงความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและประเพณีไทย

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 จุดประสงค์ทั่วไป

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีความภาคภูมิใจ ในวัฒนธรรม และประเพณีอันดีงามของไทย

3.2 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อให้ผู้เรียน

3.2.1. บอกความหมาย ความสำคัญของวัฒนธรรม และประเพณีไทยได้

3.2.2. ระบุประเภทของวัฒนธรรม และประเพณีได้

3.2.3 วิเคราะห์ประเภทของวัฒนธรรมและประเพณีได้

3.2.4 บอกสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมและประเพณีไทยได้

3.2.5 อธิบายเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมและประเพณีไทยได้

3.2.6 อธิบายปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมและประเพณีไทย

ได้

4. สาระการเรียนรู้

- 4.1 ความหมาย ความสำคัญ ประเภทของวัฒนธรรมไทย
- 4.2 ความหมาย ความสำคัญ ประเภทของประเพณีไทย
- 4.3 อิทธิพลของวัฒนธรรมและประเพณีที่มีต่อการดำเนินชีวิตของคนไทย
- 4.4 เอกลักษณ์ของวัฒนธรรมและประเพณีไทย
- 4.5 การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมและประเพณีไทย
- 4.6 ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่สำคัญของการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมและประเพณีไทย

5. กิจกรรมการเรียนรู้

5.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูเสนอชื่อเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประเพณีไทยให้ผู้เรียนร่วมอภิปรายซักถาม

5.2 ขั้นสอน

- 5.2.1 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม
- 5.2.2 ครูแจกใบกิจกรรมให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มรับผิดชอบศึกษาค้นคว้านำเสนอ ดังนี้
 - กลุ่มที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ ประเภท ของวัฒนธรรมและประเพณี
 - กลุ่มที่ 2 อิทธิพลของวัฒนธรรมและประเพณีที่มีต่อการดำเนินชีวิตของคนไทย
 - กลุ่มที่ 3 เอกลักษณ์ของวัฒนธรรมและประเพณีไทย
 - กลุ่มที่ 4 การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมประเพณีไทย
 - กลุ่มที่ 5 ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่สำคัญของการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและประเพณีไทย

การปฏิบัติกิจกรรม

- 1) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขานุการ แล้วรับใบกิจกรรมไปช่วยกันศึกษาค้นคว้ากลุ่มละหัวข้อ
- 2) ให้นักเรียนที่รับผิดชอบแต่ละหัวข้อเป็นวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นร่วมกับศึกษาวิเคราะห์ และอภิปรายและเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น
- 3) ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานในรูปแบบรายงาน และนำเสนออภิปรายหน้าชั้นเรียน
- 4) ให้ผู้เรียนในชั้นร่วมอภิปราย ซักถาม แสดงความคิดเห็น

5.3 ชั้นสรุป

ครู นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเพิ่มเติมเนื้อหาให้สมบูรณ์

6. สื่อและแหล่งเรียนรู้

6.1 ใบกิจกรรม

6.2 ข่าวเหตุการณ์ + รูปภาพ เกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีไทย

6.3 อินเทอร์เน็ต

6.4 เอกสารประกอบการสอน

6.5 ห้องสมุด

7. การวัดและประเมินผล

7.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน

7.2 แบบบันทึกงานกิจกรรม

7.3 แบบทดสอบ

8. กิจกรรมเสนอแนะ/งานที่มอบหมาย

8.1 กิจกรรมเสนอแนะ

8.2 งานที่มอบหมาย

9. เอกสารอ้างอิง

ใบกิจกรรม 2.1

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถอธิบายและนำเสนอผลงานตามเรื่องที่ได้รับมอบหมายได้

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มเลือกประธานและเลขานุการ จากนั้นให้แต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าตามเรื่องที่ได้รับมอบหมาย (ใช้เวลา 30 นาที) และนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

กลุ่มที่ 1 ความหมาย ความสำคัญ ประเภท ของวัฒนธรรมและประเพณี

กลุ่มที่ 2 อิทธิพลของวัฒนธรรมและประเพณีที่มีต่อการดำเนินชีวิตของคนไทย

กลุ่มที่ 3 เอกลักษณ์ของวัฒนธรรมและประเพณีไทย

กลุ่มที่ 4 การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมประเพณีไทย

กลุ่มที่ 5 ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่สำคัญของการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและประเพณีไทย

ใบกิจกรรมที่ 2.1

เรื่อง ความกตัญญูรู้คุณ

จุดประสงค์

ให้นักเรียนมีคุณสมบัติด้านความกตัญญู

คำชี้แจง: ให้นักเรียนอ่านเรื่องสั้นต่อไปนี้ แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นตามแนวคิดของกลุ่มตนเอง

เจ้าไ้เป็นลูกกตัญญู

เจ้าไ้เป็นลูกกตัญญู เขามีบิดามารดาที่ร่ำรวยมากแล้ว ไม่ว่าจะมารดาจะหิวหรือหนาวเจ้าไ้บ้ก็จะรู้ก่อนเสมอโดยไม่ต้องรอให้มารดาบอก ครอบครัวเจ้าไ้ยากจน ไม่มีอะไรจะกิน จึงต้องไปขอเศษอาหารที่คนเขากินเหลือมาเลี้ยงดูมารดา เมื่อได้อาหารมา เขาต้องไปวางต่อหน้ามารดา รอจนกว่ามารดากินอิ่มแล้วตนถึงจะกิน หากมารดายังไม่ได้อิ่ม เขาไม่เคยที่จะกินก่อน เวลาที่มารดาอารมณ์ไม่ดี เขาจะแสดงเป็นตัวตลกตลกตลกหน้าเหมือนเด็กๆ เพื่อให้มารดาขำขันคลายอารมณ์ มารดาเขามีลูกเพียงคนเดียวคือเจ้าไ้ไ้แรกๆเมื่อนางรู้ว่าลูกชายเป็นไ้ก็รู้สึกเสียใจ ต่อมาก็ทำใจได้ ครั้นเวลาผ่านไปนานเข้า นางกลับรู้สึกว่าการมีลูกเป็นไ้แต่กตัญญูยังดีกว่าลูกคนอื่นที่ไม่ไ้เสียอีก ต่อมามารดาเจ้าไ้ไ้ได้เสียชีวิตลง ขณะที่คนในหมู่บ้านกำลังปรึกษาถึงเรื่องบริจาคเงินช่วยงานศพเจ้าไ้ก็โผล่เข้ามาแล้วจูงมือชาวบ้านไปที่ข้างบ่อน้ำแห่งหนึ่ง แล้วชี้มือชี้ไม้ลงไปบ่อ ทีแรกทุกคนไม่เข้าใจความหมาย ครั้นเมื่อไ้ไ้เชือกลงไปคูก็ได้พบเงินเหรียญจำนวนมากมาย ซึ่งเพียงพอแก่การซื้อโลงและค่าใช้จ่ายในการจัดงานศพ มารดา ก็ไม่ทราบว่าเป็นเงินเหล่านี้มาจากไหน บางคนว่าทุกวันเมื่อเจ้าไ้ไ้กลับจากขอทานเขาจะโยนสตางค์ลงไปบ่อสะสมเป็นเวลาหลายปี จึงมีเงินมากมายเช่นนี้ หลังจากงานศพของมารดาเสร็จเรียบร้อยแล้ว ไม่มีผู้ใดพบเห็นเจ้าไ้ไ้อีกเลย

คำถาม

1. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้างกับเรื่องนี้
2. นักเรียนคิดว่า เจ้าไ้ไ้ทำหน้าที่ลูกที่ดีแล้วหรือยัง
3. เพราะเหตุใด เจ้าไ้ไ้จึงต้องโยนเงินลงบ่อทุกวัน
4. ถ้าเป็นนักเรียน จะทำอย่างไรกับงานศพแม่เจ้าไ้ไ้

ใบกิจกรรมที่ 2.3

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายขั้นตอนการจัดประเพณีไทยได้ 1 ประเพณี
2. เพื่อให้นักเรียนเกิดศรัทธาภูมิใจในประเพณีไทย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีในชุมชนมา 1 ประเพณี

1. ชื่อประเพณี.....วันเวลาที่เข้าร่วมกิจกรรม.....
2. สถานที่จัดประเพณี.....
3. ขั้นตอนการจัดประเพณี (อธิบายให้ชัดเจน)

.....

.....

.....

4. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดประเพณีอย่างไร

.....

.....

.....

5. หลังจากเข้าร่วมประเพณีแล้วนักเรียนได้รับประโยชน์อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....